

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Departament Oświaty i Polityki Społecznej

Warszawa, 30 sierpnia 2023 r.
znak sprawy: DOS.onp.6520.32.2023

Analiza wyników sprawowanego nadzoru pedagogicznego, w tym wniosków z kontroli przeprowadzonych w roku szkolnym 2022/2023 w wybranych szkołach i placówkach zespołów szkół centrów kształcenia rolniczego prowadzonych i nadzorowanych przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi

W roku szkolnym 2022/2023 w ramach nadzoru pedagogicznego w zespołach szkół centrach kształcenia rolniczego podległych Ministrowi Rolnictwa i Rozwoju Wsi przeprowadzono łącznie 35 kontroli planowanych i 6 kontroli doraźnych. Wszyscy dyrektorzy szkół, którym wydano zalecenia, w terminie 30 dni od dnia ich otrzymania, powiadomili Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi o sposobie ich realizacji.

I. Kontrole planowane

1. Tematyka

- Zgodność z przepisami prawa realizacji zajęć wychowanie do życia w rodzinie.
- Zgodność z przepisami prawa przyjmowania do szkół i wspomagania nauki osób niebędących obywatelami polskimi oraz osób będących obywatelami polskimi podlegającymi obowiązkowi szkolnemu lub obowiązkowi nauki, które pobierały naukę w szkołach funkcjonujących w systemach oświaty innych państw.
- Zgodność z przepisami prawa kształcenia na kwalifikacyjnych kursach zawodowych i kursach umiejętności zawodowych.
- Zatrudnianie nauczycieli zgodnie z kwalifikacjami.

2. W trakcie kontroli dokonano analizy dokumentacji oraz przeprowadzono rozmowy z dyrektorami kontrolowanych szkół. Łącznie poddano kontroli kwalifikacje do nauczanego przedmiotu lub rodzaju prowadzonych zajęć 1247 nauczycieli. Wypełniano arkusze kontroli, w których ustalano stan faktyczny

i stwierdzono nieprawidłowości w 4 zespołach szkół w zakresie zatrudniania nauczycieli i jedną – dotyczącą organizacji zajęć *wychowanie do życia w rodzinie*. W jednym zespole szkół, poza obszarami kontrolowanymi, dostrzeżono nieprawidłowości w zakresie zapewniania uczniom bezpieczeństwa.

3. Na podstawie przeprowadzonych czynności kontrolnych ustalono zalecenia:

- Należy zatrudniać nauczycieli zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli (Dz. U. z 2020 r. poz. 1289).
- Należy organizować zajęcia *wychowanie do życia w rodzinie* zgodnie z § 5 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z 12 sierpnia 1999 r. w sprawie sposobu nauczania szkolnego oraz zakresu treści dot. wiedzy o życiu seksualnym człowieka, o zasadach świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa, o wartości rodziny, życia w fazie prenatalnej oraz metodach i środkach świadomej prokreacji zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego (Dz. U. z 2014 poz. 395 i z 2017 poz. 1117).
- Należy podjąć kroki dążące do tego, aby wszystkie przerwy w zajęciach uczniowie spędzali pod nadzorem nauczyciela, zgodnie z § 14 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2020 r. poz. 1604).

II. Kontrole doraźne

1. Badane obszary

- Nadzór pedagogiczny sprawowany przez dyrektora szkoły w zakresie realizacji przez nauczycieli zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych.
- Organizacja kształcenia specjalnego uczniów niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym, wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy.

- Organizacja pomocy psychologiczno-pedagogicznej w stosunku do uczniów z orzeczeniami i opiniami wystawionymi przez poradnie psychologiczno-pedagogiczne.
 - Zapewnianie przez dyrektora szkoły bezpiecznych i higienicznych warunków wychowania, nauki i opieki.
 - Przemoc fizyczna i psychiczna.
 - Prawa dziecka i ucznia, zapisy statutów szkół w zakresie kar i nagród udzielanych uczniom, prawa ucznia.
 - Organizacja nauczania indywidualnego.
2. Na podstawie przeprowadzonych czynności kontrolnych ustalono zalecenia:
- Należy dostosować zapisy statutów szkół do obowiązujących przepisów prawa oświatowego.
 - Należy respektować zalecenia orzeczeń i opinii poradni psychologiczno-pedagogicznych i organizować adekwatną do potrzeb uczniów pomoc psychologiczno-pedagogiczną.
 - Należy zapewnić uczniom bezpieczeństwo psychiczne i fizyczne.
 - Należy podjąć skuteczny nadzór pedagogiczny nad pracą nauczycieli, wychowawców, pedagoga, pedagoga specjalnego i psychologa szkolnego, w tym – w zakresie udzielania uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
 - Należy podjąć działania związane ze wspomaganie nauczycieli w zakresie szkoleń dotyczących udzielania uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz pracy z uczniem trudnym.

III. Wnioski z przeprowadzonych kontroli planowych i doraźnych

1. Należy uważnie analizować kwalifikacje nauczycieli w czasie procesu akceptowania arkuszy organizacji szkoły w roku szkolnym 2023/2024.
2. Należy kontynuować kontrole w zakresie organizacji kwalifikacyjnych kursów zawodowych.
3. Należy, kierując się wynikami nadzoru oraz kierunkami polityki oświatowej państwa, kontynuować badanie zgodności z przepisami prawa realizacji zajęć *wychowanie do życia w rodzinie*.

4. Należy objąć kontrolą obszar dotyczący organizacji przez dyrektora szkoły pomocy psychologiczno-pedagogicznej adekwatnej do potrzeb uczniów oraz w zakresie zapewniania im bezpieczeństwa psychicznego i fizycznego.
5. Należy poddać ocenie proces organizacji przez dyrektora szkoły nadzoru pedagogicznego nad pracą nauczycieli w zakresie realizacji przez nich zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych.

Anna Radecka
dyrektor
Departamentu Oświaty i Polityki
Społecznej
/podpisano elektronicznie/

Podstawa prawna:

- (1) § 19 ust. rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. z 2020 r. poz. 1551 z późn. zm.).